

Pääsiäiskauden neljännen viikon tiistai

Kristus nousi kuolleista!

Päivän epistola

(Ap.t. 10: 21 – 33)

”Niinä päivinä Pietari meni alas miesten luo ja sanoi: ”Minä olen se, jota etsitte. Mikä on asianne?” Miehet vastasivat: ”Pyhä enkeli on ilmestynyt sadanpäällikkö Corneliukselle, joka on hurskas ja jumalaapelkäävä mies ja hyvässä maineessa kaikkien juutalaisten keskuudessa. Enkeli käski hänen kutsua sinut kotiinsa ja kuunnella, mitä sinulla on sanottavana. Silloin Pietari pyysi miehet sisään vieraikseen. Seuraavana päivänä Pietari lähti matkaan miesten kanssa, ja muutamat Jopessa asuvat veljet tulivat hänen mukaansa. Sitä seuraavana päivänä hän tuli Kesareaan. Cornelius oli kutsunut koolle sukulaisensa ja lähimmät ystävänsä ja odotti tulijoita. Kun Pietari oli astumassa sisään, Cornelius tuli häntä vastaan ja kumartui hänen edessään maahan saakka. Mutta Pietari sanoi: ”Nouse, minä olen vain ihminen niin kuin sinäkin”, ja auttoi hänet ylös. Sitten hän Corneliuksen kanssa keskustellen meni sisään ja tapasi siellä suuren joukon ihmisiä. Hän sanoi heille: ”Niin kuin tiedätte, juutalaisen ei ole sallittua seurustella toiseen kansaan kuuluvien kanssa eikä mennä heidän luokseen. Jumala on kuitenkin osoittanut minulle, ettei ketään ihmistä saa pitää epäpuhtaana tai saastaisena. Siksi lähdin vastustelematta, kun minua tultiin hakemaan. Nyt tahtoisin tietää, miksi te pyysitte minua tulemaan. Cornelius vastasi: ”Kolme päivää sitten olin tähän aikaan, yhdeksännellä tunnilla, täällä kotonani rukoilemassa. Silloin seisoj yhtäkkiä edessäni mies, jolla olil hohtavan valkeat vaatteet, ja hän sanoi: ”Cornelius, Jumala on kuullut rukouksesi ja muistanut almusi. Lähetä sana Joppeen ja kutsu luoksesi Simon, jota sanotaan myös Pietariksi. Hän asuu nahkuri Simonin talossa meren rannalla. Niinpä lähetin heti noutamaan sinua, ja teit hyvin, kun tulit. Nyt olemme kaikki täällä Jumalan edessä kuullaksemme, mitä Herra on sinun käsenyt puhua.”

Cornelius oli lähettänyt kaksi palvelijaa ja hurskaan sotilaan hakemaan Simonia Joppesta. Nyt nämä miehet olivat saapuneet Pietarin luo Simonin talolle. Pietari otti heidät vastaan. Pietari, joka itse oli vieraana nahkuri Simonin talossa, otti tulijat omiksi vieraikseen. Kertomuksessa keskitytään oleellisiin asioihin.

Todennäköisesti ainakin osa Corneliuksen lähettämistä miehistä oli pakanoita ja Pietari oli valmis ottamaan heidät vastaan. ”Niin kuin tiedätte, juutalaisen ei ole sallittua seurustella toiseen kansaan kuuluvien kanssa.” Juutalaiset eivät saaneet olla kanssakäymisessä pakanoiden kanssa, jotta eivät saastuisi. Näyn takia Pietari jo muutti toimintatapaansa.

Joppesta lähti Pietarin kanssa kohti Kapernaumia kuusi Jopessa asuvaa veljeä, veljien lukumäärä, katso Ap.t. 11: 12. Näistä oli tuleva todistajia Corneliuksen kodin tapahtumiin.

”Cornelius oli kutsunut koolle sukulaisensa ja lähimmät ystävänsä ja odotti tulijoita.” Jos me ymmärrämme tämä kertomuksen Kesarean paikallisseurakunnan perustamisena, niin tässä ovat sen ensimmäiset jäsenet.

Corneliuksen käyttäytymiseen Pietarin tullessa kannattaa kiinnittää huomiota. Cornelius meni vieraita vastaan. Tämä osoittaa jo suhteen laadun, alempiarvoinen menee ylempäänsä vastaan. Hän kumartui Pietarin edessä maahan asti. Tämä osoittaa, että Cornelius koki olevansa Pietarista riippuvainen aina kuolemaansa saakka. Mekin kumarramme maahan Jumalamme edessä. Pietari sanoi: ”Nouse, minä olen vain ihminen.”

Corneliuksen sukulaiset ja lähimmät ystävät olivat todennäköisesti pakanoita. Pietari näkemänsä näyn perusteella ymmärsi, että Jumalan pelastussuunnitelma ei koskenut vain Israelin kansan jäseniä. Tämän takia hän sanoi: ”Niin kuin tiedätte, juutalaisen ei ole sallittua seurustella toiseen kansaan kuuluvien kanssa eikä mennä heidän luokseen. Jumala on kuitenkin osoittanut minulle, ettei ketään ihmistä saa pitää epäpuhtaana tai saastaisena.” Pietari käyttää tässä sanaa ihminen. Hän ymmärtää, että näyssä näytetyt erilaiset eläimet tarkoittavat ihmisiä (vrt. Ap.t. 10: 11 – 16).

”Nyt olemme kaikki täällä Jumalan edessä kuullaksemme, mitä Herra on sinun käskenyt puhua.” Cornelius ja hänen seuralaisensa haluavat kuulla evankeliumin sanaa. Apostoli Paavali toteaa: ”Usko syntyy kuulemisesta, mutta kuulemisen synnyttää Kristuksen sana” (Room. 10: 17). Niidenkin ihmisten, jotka ovat sitoutuneet uskoon (Kirkkoon), tulee edelleen kuulla ilosanomaa.

Päivän evankeliumi

(Joh. 7: 1 - 13)

”Siihen aikaan Jeesus kiersi eri puolilla Galileaa. Juudeassa hän ei halunnut liikkua, koska juutalaiset etsivät tilaisuutta tappaa hänet. Juutalaisten lehtimajanjuhla oli lähellä. Jeesuksen veljet sanoivat hänelle: ”Lähde Juudeaan, niin opetuslapsesikin näkevät, millaisia tekoja sinä teet. Eihän kukaan salaile tekojaan, jos haluaa julkisuutta. Jos kerran pystyt tällaiseen, näytä maailmalle, kuka sinä olet!” Veljetkään eivät näet uskoneet häneen. Jeesus sanoi heille: ”Nyt ei ole vielä minun aikani – teille taas sopii mikä aika hyvänsä. Maailma ei voi vihata teitä, mutta minua se vihaa, koska minä todistan, että sen teot ovat pahat. Menkää te vain juhliille. Minä en tule tähän juhlaan, sillä minun aikani ei ole vielä tullut.” Näin hän sanoi ja jäi Galileaan. Mutta kun veljet olivat lähteneet juhliille, myös Jeesus lähti sinne, ei ihmisten tietten vaan salaa. Juhlien alettua juutalaiset etsivät häntä ja kyselivät: ”Missä se mies on?” Kansan keskuudessa hän oli yleisen kiistelystä aiheena. Toiset kiittivät: ”Hän on hyvä mies”, toiset sanoivat: ”Kaikkea muuta, hän on kansanvillitsijä.” Julkisesti

kukaan ei kuitenkaan uskaltanut puhua hänestä, sillä kaikki pelkäsivät juutalaisia.”

Kertomuksen alussa Jeesuksen toimiminen nimenomaan Galileassa liitetään siihen, että juutalaiset halusivat tappaa hänet. Juudean asukkaista suurin osa oli juutalaisia, Galilean alueella asui juutalaisten lisäksi muitakin kansallisuuksia. ”Koska juutalaiset etsivät tilaisuutta tappaa hänet” ei merkitse sitä, että kaikki juutalaiset halusivat tappaa Jeesuksen. Galilean alueen asukkaat näyttivät evankeliumien todistuksen mukaan kannattavan Häntä, Juudeassa Jeesus oli tuntemattomampi. ”Juutalaisilla” viitataan juutalaisten yläluokkaan, Jerusalemin temppelin papistoon, kirjanoppineisiin ja fariseuksiin. Näidenkin joukossa oli yksittäisiä Jeesuksen oppilaita.

Lehtimajanjuhla oli Jeesuksen aikana yksi kolmesta pyhiinvaellusjuhlasta. Juhlassa yhdistyy kaksi asiaa. Ensinnäkin se on sadonkorjuun juhla, jolloin kiitetään Jumalaa sadosta. Toiseksi siihen liittyy Egyptin erämaavaelluksen muisto, se, että Jumala oli kansansa kanssa myös erämaassa (3. Moos. 23: 39 – 43; 5. Moos. 16: 13 - 15). Juhla kesti seitsemän päivää ja sai huipennuksen kahdeksantena päivänä. Tapa ”olla lehtimajoissa” voi liittyä sadonkorjuuseen, sen aikana ei menty kotiin, vaan asuttiin tilapäisissä majoissa.

Jeesuksen veljet olemme tavanneet viimeksi Kapernaumissa Kaanaan häiden jälkeen. Kyse on joko Jeesuksen velipuolista tai serkuista. Nyt he vaativat Jeesusta tekemää tunnustekoja Jerusalemissa. Taustalla voi olla useita syitä. Jeesus oli aikaisemmin ruokkinut viisituhatta miestä. Poliittisen toiminnan näkyvyys olisi taattu Jerusalemissa, olisivatko veljet pitäneet Jeesusta ”maallisen messiaanana”. Evankeliumin kirjoittajan kommentti on vielä yksi mahdollisuus: ”Veljetkään eivät näet uskoneet häneen.”

”Lähde Juudeaan, niin opetuslapsesikin näkevät” ei viittaa tässä Jeesuksen kahteentoista opetuslapseen. Se tarkoittaa Jerusalemiin juhlille kokoontunutta väenpaljoutta.

Jeesuksen vastaus: ”Nyt ei ole vielä minun aikani” ja ”Maailma ei voi vihata teitä, mutta minua se vihaa, koska minä todistan, että sen teot ovat pahat.”, kertoo meille, miksi Jeesus ei halua (vielä) julkisuutta. Hänen aikansa on tuleva silloin, kun Hänet ristiinnaulitaan. Silloin maailma joutuu tuomiolle. Jeesuksen opetus on osoittava maailman syntiseksi.

”Menkää te vain juhlille. Minä en tule tähän juhlaan.” Tämä on nykyinen suomennos. Vanhemmissa suomennoksissa tähän tekstiin on lisätty sana ”vielä”. Vanhoissa käsikirjoituksissa osassa on sana vielä, osassa ei. Erikielisissä käännöksissä on käytetty kumpaakin tapaa. Sana ”vielä” merkitsee sitä,

että Jeesus ei mene veljien kanssa juhlaan, mutta tulee erikseen. Näin Hän välttyy juutalaisten vihalta.

Jeesus meni Jerusalemiin juhlille, mutta salaa. Niin kauan, kuin Jeesus ei toimi julkisesti, Häntä ei tunnusteta. Hän meni juhlille, tällä kertaa ei osallistumaan juhlasta, vaan opettaakseen. Sen takia Hän kulki yksin. Hän vältti mahdollista välikohtausta juutalaisten kanssa. Tämä lienee syynä, että Hän ei toiminut julkisesti ennen kuin juhlan viimeisenä päivänä. Tähän me tutustumme huomisen evankeliumissa.

Tässä vaiheessa oli muodostunut kolme erilaista ryhmää. Yhden ryhmän muodostivat ne, jotka uskoivat Jeesukseen Hänen aikaisempien ”merkkien” takia. Toinen oli ”kansa”, joka oli jakaantunut kahtia mielipiteissään Jeesuksesta. Kolmannen ryhmän muodostivat ”juutalaiset”, jotka olivat tässä tapauksessa uskonnollinen yläluokka ja jonka johtajina olivat fariseukset. Nämä etsivät juhlan aikana Jeesusta, mutta eivät löytäneet Häntä.

Nyt muodostui myös mielipide, että Jeesus on pettäjä, kansanvillitsijä, joka johdattaa ihmisiä harhaan. Sen takia Jeesus tuomittiin vääränä profeettana viidennen Mooseksen kirjan ohjeiden mukaan (18: 18 - 22). Tuomio oli väärä kahdestakin syystä: Jeesus ei ollut väärä profeetta eikä Hän yrittänyt koota laajoja kansanjoukkoja.

Kuvatessaan kansan keskustelua Jeesuksesta, Johannes kertoo kansan käyttäneen Hänestä koko ajan sanaa ”hän”. Kansa pelkäsi omia johtajiaan eikä käyttänyt Jeesuksesta hänen omaa nimeään.